

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงาน
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

Instructional Leadership of School Administrators Affection Teacher
Competency under Secondary Educational Service Area Office 31

สนั่น ใจโชติ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (2) ศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู และ (3) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยใช้เครื่องมือวิจัยที่พัฒนาขึ้น ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำนวน 300 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า (1) ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวม และรายด้าน (2) ครูมีสมรรถนะการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก โดยรวมและรายด้านและ (3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู 5 ด้าน ได้แก่ การนำการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ($b = 0.712$) การนำการพัฒนาวิชาชีพครู ($b = 0.224$) การนำการนิเทศทางการศึกษา ($b = 0.171$) การนำการบริหารหลักสูตรและการสอน ($b = 0.152$) และ การนำการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา ($b = 0.059$) ซึ่งสามารถพยากรณ์หรืออธิบายสมรรถนะการปฏิบัติของครูได้ร้อยละ 79.60 และมีสมการพยากรณ์ ดังนี้

$$\hat{Y}_{(T \text{ total})} = 1.258 + .712 (X_4) + .224 (X_3) + .171 (X_5) + .152 (X_2) + .059 (X_1)$$

คำสำคัญ : ผู้นำทางวิชาการ สมรรถนะครู

Abstract

The objectives of this study were (1) to determine the Instructional Leadership of School Administrators; (2) to study teaching competency of the teachers and (3) to analyze the mentioned factors affecting teaching competency of the teachers under

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา E-Mail: sjaichot@gmail.com

Secondary Educational Service Area Office 31. The developed instrument was administered to 300 subjects that included school administrators and teachers under Secondary Educational Service Area Office 31. The earned data were analyzed for finding \bar{x} , S.D. , Simple Correlation Coefficients and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The research findings were as follows;

1. The Instructional Leadership of School Administrators was at the much level of the factors under study as a whole and individual aspects.

2. The teachers had much teacher competency, of the teachers both as a whole and individual aspects as well.

3. Five factors including the Creating an atmosphere to learning ($b=0.712$), the Teacher development as professional teachers ($b=0.224$), the Educational supervision ($b=0.171$), the Management courses and teaching ($b=0.152$) and the Determining vision goals and mission of the school ($b=0.059$) which could explain or predict the teaching competency of the teachers at 79.60% and linear regression equation for making predictions is;

$$\hat{Y}_{(T \text{ total})} = 1.258 + .712 (X_4) + .224 (X_3) + .171 (X_5) + .152 (X_2) + .059 (X_1).$$

Keywords: leadership, Competency.

บทนำ

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเองมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553 : 1.3)

ภาวะผู้นำส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับผู้บริหารโรงเรียนที่เอาใจใส่กับงานการเรียนการสอนของโรงเรียนเป็นหลัก หากจะพัฒนาโรงเรียนจำเป็นต้องมีความเป็นผู้นำทางวิชาการและหลักสูตร

(MacNeill and et.al., 2003) นักวิจัยส่วนใหญ่เชื่อว่าภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นบทบาทที่ทำให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน และโรงเรียนที่มีคุณภาพดี เกิดจากผู้บริหารโรงเรียนให้โอกาสครูในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเองและบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน คือ ผู้ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย พันธกิจของโรงเรียน (Higginson, 2011)

การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือ ครู ซึ่งมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คุณภาพของตัวครู และคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล ครูที่ดีต้องมีความรัก ศรัทธาในอาชีพ เมตตาและเอาใจใส่ลูกศิษย์ เป็นแบบอย่างที่ดีของลูกศิษย์ หมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับ ผู้ปกครองและชุมชนได้ดีและสิ่งสำคัญที่สุดคือ ครูต้องมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ถ่ายทอดความรู้และต่อยอดความรู้ให้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554: 6) มาตรการและแนวทางการยกระดับการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของวิชาชีพ แห่งความเป็นครู จึงถูกกำหนดขึ้นในหลากหลายกลยุทธ์เพื่อนำมาซึ่งความสำเร็จของการปฏิรูป การศึกษาในทศวรรษที่สองในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดสมรรถนะเชิงวิชาชีพในระดับ ต่าง ๆ จะเป็นประเด็นสำคัญของการสร้างประสิทธิภาพในการพัฒนาศาสตร์แห่งความเป็นครูให้ บรรลุผล สอดรับกับสถานการณ์และบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อสร้างและ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ก้าวไป ในสังคมแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2556 : 2)

ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2556) ได้กล่าวถึงสภาพปัญหา ทางวิชาการ โดยเฉพาะด้านคุณภาพของผู้เรียน ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาและด้าน ประสิทธิภาพการบริหาร พบว่า มีสถานศึกษาจำนวนมากที่ไม่ได้มาตรฐาน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ ขาดคุณสมบัติที่พึงประสงค์ทั้งการคิดวิเคราะห์ ใฝ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552: 2)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการ ปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

ขอบเขตของการวิจัย

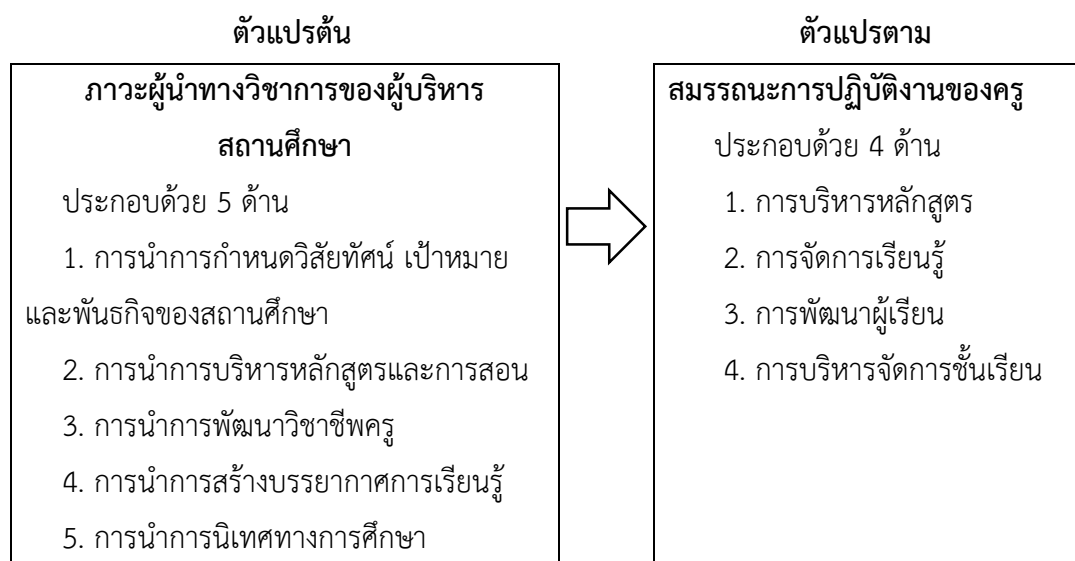
ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3,179 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน และครู จำนวน 3,129 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ซึ่งได้จากการสังเคราะห์ตัวแปรจากองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เสนอไว้โดย Swetal (2009) ; Cunning and Cordeiro (2009) ; Gupton (2010) ; Lineburg (2010) ; Bredan (2010) ; Sim (2011) ; ดวงกมล เปียทอง (2554) ; อ้อย สจิมรัมย์ (2554) ; ดำรง มูลป้อม (2557) ; เกียรติศักดิ์ วงศ์ระตนะ (2557) ; เพ็ญพักตร์ ภูศิลป์ (2557) และ อนุ ช้างกลาง (2557)

ตัวแปรตาม ได้แก่ สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ซึ่งได้จากการสังเคราะห์ตัวแปรจาก สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2557) ; The National Institute of Education (2009) ; Lucy (2010) ; Department of Education (2004) ; สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2554) ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556) ; สถาบันพัฒนาครู (2552) ; กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ; ลัดดาวลัย สืบจิต (2557) ขจรศักดิ์ สังข์เจริญ (2553) และพิมพ์พันธ์ เดชคุปต์ และคณะ (2551)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสังเคราะห์ส่วนที่เป็นองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูได้ดังนี้ องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยคุณลักษณะ 5 ด้าน ได้แก่ การนำการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา การนำการบริหารหลักสูตรและการสอน การนำการพัฒนาวิชาชีพครู การนำการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และการนำการนิเทศทางการศึกษา และส่วนที่เป็นสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 50 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 50 คน และครู จำนวน 3,129 คน รวมทั้งสิ้น 3,179 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 3179 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2560) กำหนดขนาดโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (พรธณี ลีกิจวัฒน์, 2553) เลือกที่ระดับประชากร 3500 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 347 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) ตามขนาดโรงเรียน

2. การสร้างเครื่องมือวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีลักษณะเป็นแบบประเมินประกอบด้วย 3 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 และตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ส่วนที่เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามประมาณ ค่า 5 ระดับ (ชูศรีวงศ์รัตน์, 2550)

2.2 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ประเมินความสอดคล้อง และนำมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) โดยเกณฑ์ขั้นต่ำคือจะใช้ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.60 ขึ้นไป (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556 : 237) ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญปรากฏ

ว่าเครื่องมือวิจัย มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 ซึ่งแสดงความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาในระดับสูง

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ที่ได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556 : 70-72) โดยจะใช้ข้อคำถามที่มีค่าแอลฟามากกว่า 0.70 ขึ้นไป ปรากฏว่ามีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.96 ซึ่งอยู่ในระดับสูงมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำนวน 347 ชุด ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 300 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.46

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู โดยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$, S.D.=.639) และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ การนำการนิเทศทางการศึกษา (X5) ($\bar{x} = 4.24$, S.D.= .611) การนำการพัฒนาวิชาชีพครู (X3) ($\bar{x} = 4.13$, S.D.=.615) การนำการบริหารหลักสูตรและการสอน (X2) ($\bar{x} = 4.10$, S.D.= .698) ด้านการนำการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของสถานศึกษา (X1) ($\bar{x} = 4.08$, S.D.= .600) และ การนำการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ (X4) ($\bar{x} = 4.06$, S.D.= .660)

2. ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, S.D.=.600) และระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนี้ การบริหารหลักสูตร (Y1) ($\bar{x} = 4.16$, S.D.= .610) การจัดการเรียนรู้ (Y2) ($\bar{x} = 4.16$, S.D.=.609) การบริหารจัดการชั้นเรียน (Y4) ($\bar{x} = 4.13$, S.D.= .606) และการพัฒนาผู้เรียน (Y3) ($\bar{x} = 4.11$, S.D.= .575)

3. การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	Y1	Y2	Y3	Y4	Y
										total
X1	1	.504**	.551**	.681**	.130**	.168**	.180**	.191**	.174**	.225**
X2		1	.581**	.727**	.294**	.148**	.174**	.209**	.230**	.237**
X3			1	.772**	.269**	.139**	.137**	.147**	.221**	.202**
X4				1	.411**	.179**	.176**	.247**	.231**	.259**
X5					1	.206**	.229**	.236**	.183**	.262**
X						.222**	.233**	.267**	.271**	.308**
total										

**p ≤ 0.01

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 มีความสัมพันธ์กันในทางบวกทุกด้านที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 แสดงว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Multiple Regression Analysis) การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในรูปของความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ วิเคราะห์เพื่อคัดเลือกตัวแปรเข้าสู่สมการทำนายด้วย Stepwise Estimation ได้ค่า R, R², Adjusted R² และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเพิ่มตัวแปรอิสระเข้าสู่สมการทีละตัว พบว่า ด้านการนำการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบแรกที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูได้ องค์ประกอบที่สามารถพยากรณ์ได้ตามมา ได้แก่ การนำการพัฒนาวิชาชีพครู การนำการนิเทศทางการศึกษา การนำการบริหารหลักสูตรและการสอน และการนำการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

เป็น 0.89 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 และสามารถพยากรณ์สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ได้ร้อยละ 79.60 ดังแสดงในตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ตารางที่ 2 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณและสัมประสิทธิ์การพยากรณ์

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	S.E _B	F	P-value
X ₄	.839	.703	.702	.25265	705.752	.000
X ₄ X ₃	.858	.737	.735	.23835	37.813	.000
X ₄ X ₃ X ₅	.879	.773	.770	.22182	46.937	.000
X ₄ X ₃ X ₅ X ₂	.892	.796	.793	.21041	33.953	.000
X ₄ X ₃ X ₅ X ₂ X ₁	.894	.799	.796	.20930	4.143	.043

** p ≤ 0.01

* p ≤ 0.05

ตารางที่ 3 การพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

ตัวแปรพยากรณ์	คะแนน				P-value
	คะแนนดิบ		มาตรฐาน	t	
	b	S.E			
ค่าคงที่	1.258	.110		11.468	.000
X ₄ การนำการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	.712	.040	.839	26.566	.000
X ₃ การนำการพัฒนาวิชาชีพครู	.224	.036	.288	6.149	.000
X ₅ การนำการนิเทศทางการศึกษา	.171	.023	.223	6.851	.000
X ₂ การนำการบริหารหลักสูตรและการสอน	.152	.026	.222	5.828	.000
X ₁ การนำการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของสถานศึกษา	.059	.029	.075	2.035	.000

R= .894, R² = .799, Adjusted R² =.796, S.EB =.20930, F =4.143

** p ≤ 0.01

จากตารางที่ 3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนำการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สามารถพยากรณ์สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูได้มากกว่าองค์ประกอบด้านอื่นๆ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) เป็น 0.712 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนน

มาตรฐาน (β) เป็น 0.839 นอกจากนี้ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนำการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการนำการนิเทศทางการศึกษา ด้านการนำการบริหารหลักสูตรและการสอน และด้านการนำการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา สามารถร่วมพยากรณ์สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูได้ และเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\hat{Y}(\text{T total}) = 1.258 + .712 (X_4) + .224 (X_3) + .171 (X_5) + .152 (X_2) + .059 (X_1) .$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized score)

$$\hat{Z} = .839 (Zx_4) + .288 (Zx_3) + .223 (Zx_5) + .222 (Zx_2) + .075 (Zx_1)$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการนำการนิเทศทางการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการนำการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ทั้งนี้เป็นเพราะภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่นิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป สอดคล้องกับ บรรพต รุ่งเจนทร์ (2557: ข) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มากที่สุดคือ ด้านการกำหนดและสื่อสารวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจการเรียนรู้ และน้อยที่สุดคือ ด้านการนิเทศและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

2. สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารหลักสูตร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้เป็นเพราะครูได้รับทราบองค์ประกอบการพัฒนาสมรรถนะครู ด้านการพัฒนาตนเอง การบริหารจัดการเรียนรู้ วิชาชีพครู คุณธรรมและจริยธรรม และลักษณะงานที่ปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และสำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้จัดทำมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นมาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อเป็นการกำหนดให้เป็นสมรรถนะของครู ซึ่งสอดคล้องกับ สุทธิพร ภิญญ (2559: 273) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะส่งเสริมสมรรถนะครูในโรงเรียนสังกัด

เทศบาล พบว่า การศึกษาสภาพสมรรถนะครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลมีสภาพการดำเนินการ อยู่ในระดับมากทุกรายการ

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 มี 5 ด้าน ได้แก่

3.1 ด้านการนำการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ($\beta = 0.839$) ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูเนื่องจากผู้บริหารมีบทบาทในการนำนวัตกรรมทางการบริหารมาใช้บริหารสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างสม่ำเสมอ และผู้บริหารเป็นผู้นำในการแสวงหาความรู้และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ในสถานศึกษาสอดคล้องกับ พิสมัย ชุมภู (2557) ได้สรุปว่าความสำคัญของการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการได้แก่โรงเรียนซึ่งมีบรรยากาศที่ดี จะทำให้ผู้เรียนทุกคนทำงานกันอย่างเต็มที่และมีความสุข

3.2 การนำการพัฒนาวิชาชีพครู ($\beta = 0.288$) ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้การแนะนำครูให้เกิดความศรัทธาในวิชาชีพครู และสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ครูมืออาชีพที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการมีการพัฒนาครูให้มีวิสัยทัศน์และแนวทางในการพัฒนาตนเองตามความถนัด รวมทั้งเทคนิควิธีการที่หลากหลายเพื่อนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้คำแนะนำช่วยเหลือครูให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพและเทคนิควิธีการที่หลากหลายเพื่อนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับ ดิเรก พรสีมา (2559 : 1-2) ได้เสนอไว้ว่า ในยุคดิจิทัลทำให้ครูต้องปรับตัวและใช้สมรรถนะที่ครูมีอยู่ในการพัฒนานักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการเรียนรู้ให้แก่ครู และส่งเสริมให้ครูพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอน

3.3 การนำการนิเทศทางการศึกษา ($\beta = 0.223$) ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูเนื่องจากผู้บริหารมีการนิเทศทางการศึกษาเพื่อติดตามและพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมคณะครูชี้แจงเพื่อให้การนิเทศทางการศึกษابرลุตามเป้าหมาย ให้คำแนะนำแก่ครู แบบกัลยาณมิตร และนำผลการนิเทศมาพัฒนาทักษะและความรู้ของครูเพื่อให้บรรลุตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดสอดคล้องกรอบทง จิรเดชากุล (2550) ได้สรุปว่าการนิเทศการสอนและการประเมินผลการสอน มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา จะต้องร่วมมือร่วมใจกันดำเนินการพัฒนาทุกด้านในสถานศึกษา การนิเทศการสอนและประเมินผลการสอน

3.4 การนำการบริหารหลักสูตรและการสอน ($\beta = 0.222$) ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญบริหารหลักสูตร

และการสอน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารผู้บริหารมีการจัดประชุมให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามหลักสูตร จัดครูเข้าสอนที่เหมาะสมตามความรู้ ความสามารถและความถนัด และมีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร โดยให้ครูมีส่วนร่วม สอดคล้องกับปัทมา สกุนคร (2557) ได้สรุปว่าการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษานั้นต้อง ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลักๆ คือ หนึ่งต้องมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ต้องมีการวางแผน เตรียมความพร้อมการจัดทำหลักสูตร

3.5 การนำการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา ($\beta = 0.075$) ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูเนื่องจากผู้บริหารมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย จึงมีหลักการและกระบวนการในการกำหนดภารกิจของสถานศึกษา และสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์เป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย สอดคล้องกับชนินทร์ คล้ายมณี (2560) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมในการกำหนดวิสัยทัศน์ทางวิชาการของโรงเรียนโดยความร่วมมือของครู บุคลากรและมีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนดเป้าหมายทางด้านวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารเป้าหมายให้รับทราบทั่วกันอย่างชัดเจนทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ กำหนดพันธกิจแนวทางการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ง่ายต่อการปฏิบัติ เพื่อความสำเร็จ บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ควรส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการและควรมีการยกย่องผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นต้นแบบในการเป็นผู้นำทางวิชาการและสามารถพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูให้ดีขึ้นได้

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปปรับใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษาสามารถผลักดันให้การปฏิบัติงานต่างๆ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นต้นแบบในการเป็นผู้นำทางวิชาการและควรส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสในการศึกษาพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ควรให้มีจัดโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดที่ต่างกัน

2.2 ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู โดยการใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กรองทอง จิตรเดชากุล. (2550). **คู่มือการนิเทศภายใน**. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **คู่มือการประเมินสมรรถนะครู**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- เกียรติก้องดี วงศ์ระตนะ. (2557). **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. คุรุศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ขจรศักดิ์ สังข์เจริญ. (2553). **การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อ เสริมสร้างสมรรถนะสำหรับครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ชนินันท์ คล้ายมณี. (2560, กรกฎาคม-ธันวาคม). **ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษารุงเทพมหานคร**. วารสารบริหารการศึกษา มศว. ปีที่ 14 ฉบับที่ 27, 1-9.
- ชูศรี วงศ์ตนะ. (2553). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 12. นนทบุรี: บริษัทไทยเนรมิต กิจอินเตอร์ โพรเกรสชิฟ จำกัด.
- ดวงกมล เปียทอง. (2554). **รูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. ศึกษาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- ดำรง มูลป้อม. (2557). **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก เขตตรวจราชการที่ 11 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. คุรุศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ดิเรก พรสีมา. (2559). **ครูไทย 4.0 (จบ)**. (ออนไลน์). ค้นจาก : <https://www.matichon.co.th/news/345042>. สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2560.
- บรรพต ฐ์เจนทร์. (2557). **ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ สมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ปัทมา สุกุลนคร. (2557). การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พรรณณี ลีกิจวัฒน์. (2553). วิธีการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน. (2551). รายงานการวิจัยเรื่องสมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู. กรุงเทพฯ: สำนักปฏิรูปวิชาชีพครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- พิสมัย ชุมภู. (2557). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการและแนวทางการส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- เพ็ญพักตร์ ภูศิลป์. (2557). องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏ. ปรชญาดุษฐ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยคริสเตียน.
- ลัดดาวัลย์ สืบจิต. (2557). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ดุษฐ์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. (2552). โมเดลสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา. (ออนไลน์). สืบค้นจาก <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=13037&Key=news2> (ค้นเมื่อ 9 กันยายน 2560).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. (2560). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2560. เอกสารกลุ่มนโยบายและแผน หมายเลข 1/2560 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2554). หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.

- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). **มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). **รายงานการประชุมทางวิชาการครั้งที่ 1 ประจำปี 2557 เรื่องการมีส่วนร่วมยกระดับการศึกษาไทยในโลกศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2553). **แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตากกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สุทธิพร ภิญโญ. (2559). **การพัฒนากลยุทธ์ส่งเสริมสมรรถนะครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล. วิทยานิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา**.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2556). **การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 เอกสารประกอบการอบรมสัมมนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่เขต1-2 หลักสูตรการพัฒนาครูโดยการสร้างระบบพี่เลี้ยง**. ณ โรงแรมนครแพร่ทาวเวอร์ อ.เมือง จ.แพร่ วันที่ 22-23 เมษายน 2556.
- อนุ ช้างกลาง. (2557). **แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีศรีตำบล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อ้อย สัจจรัมย์. (2554). **รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา**. ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- Bredan, J.L. (2010). **Principal instructional leadership behavior, as perceived by teachers and principals, at New York state recognized and non-recognized schools**. Ph.D. Dissertation, The faculty of Graduate school of Seton Hall University, New Jersey.
- Cunningham, William G. and Cordeiro, Paula A. (2009). **Educational Leadership A Bridge to Improving Practice**. United States of America.

- Department of Education and Training. (2004). **America Competency Framework for Teachers**. USA. : Department of Education and Training.
- Higginson, M. S. (2011). **The Relationship between Elementary Principals' Conceptualization of Instructional Leadership and their Perceived Use of time**. Ph.D. Dissertation, Department of Educational Leadership, Brigham Young University.
- Lineburg, P.N. (2010). **The influence of the instructional leadership of principals on change in teacher's instructional practice**. Ph. D. Dissertation, Faculty of Education, the Virginia Polytechnic Institute and State University, Virginia.
- Lucy Steiner. (2010). **Using Competency-Based Evaluation to Drive Teacher Excellence: Lessons from Singapore**. English: School Turnaround Learning Community.
- MacNeill, N., et. al. (2003). **Beyond instructional leadership: towards pedagogic Leadership**. Paper submitted for presentation at the 2003 annual conference for the Australian Association for Research in in education Auckland.
- Sandra lee gupton. (2010). **The Instructional Leadership Toolbox A handbook for Improving Practice**. USA: Corwin A SAEE Company.
- Sim, Q.C. (2011). Instructional leadership among principals of secondary schools in Malaysia. **International research Journal**, 2(12), 1784-1800.
- Swetal, P.S. (2009). **School principal as instructional leaders: An investigation of school leadership capacity in the Philippines**. Ph.D. Dissertation, Faculty of the Graduate School, The University of Minnesota, Minnesota.
- The National Institute of Education (NIE). (2009). Graduated Teacher Competencies Framework : GTCF, in **Nanyang Bulletin AY 2008-2009 : GRADUATE**. p. 56-59. Nanyang : Nanyang Technological University.